

INTERVIEW | SVEN GATZ OVER ZIJN LIEFDE VOOR DE STAD

De Vlaming en Brussel. Het blijft in veel gevallen een haat-liefdeverhouding, waarin meer haat schuilt dan liefde. Sven Gatz (Open VLD) probeert in zijn boek 'Bastaard, het verhaal van een Brusselaar' uit te leggen waar zijn liefde voor de stad vandaan komt en waar Brussel volgens hem naar toe moet.

'Mijn enige geloof is het geloof in de stad'

VAN ONZE REDACTEUR

STEVEN SAMYN

BRUSSEL | 'Veel boeken stoppen bij de analyse dat Brussel een tweeledige stad is met Vlamingen en Franstaligen. Maar dat is het al lang niet meer', benadrukt Gatz, die naast fractieleider in het Vlaams Parlement ook gemeenteraadslid in Jette is. Zijn boek begint dan ook niet toevallig met een hoofdstuk over demografie. 'Ruwweg geschetst is vandaag één Brusselaar op de tien een Vlaming, vier op de tien zijn Franstalig, maar de helft is van buitenlandse afkomst. Pas als je dat beseft, kun je beginnen werken aan antwoorden wat de stad vandaag nodig heeft.'

Wordt daar vandaag te weinig rekening mee gehouden?
'Bij het besturen van Brussel wordt onvoldoende rekening gehouden met die realiteit. Kijk, ik pleit zeker niet voor het afschaffen van de tweetaligheid, maar misschien moeten we verder durven kijken. We zijn stilletjesaan toe aan dienstverlening in drie talen. Dat betekent niet dat een volledig stedenbouwkundig dossier in het Engels moet kunnen worden behandeld. Maar basisdienstverlening in het Engels is toch niet zo gek. Op die manier kan Brussel ook echt aangeven dat er een mentale omslag is gemaakt.'

'De Brusselse bevolking lijkt meer op die van de rest van de wereld dan op die van de rest van ons koninkrijk'

U pleit zelfs voor een eigen Brusselse burgerschapskaart.

'Ik pleit niet voor een republiek Brussel. Daarvoor is de stad te nauw verweven met de rest van het land. Wat ik met die burgerschapskaart eigenlijk bedoel, is dat er nood is aan een groot project voor alle Brusselaars, iets waar we samen voor vechten. Bijvoorbeeld het recht op de vrijheid om anders te zijn.'

Is de rest van België daar klaar voor?

'Dat denk ik niet. Op zichzelf blijft dat problematisch. Maar het is verkeerd te denken dat Brussel zal wachten op de rest van het land. De samenstelling van de Brusselse bevolking lijkt meer op die van de rest van de wereld dan op die van de rest van ons koninkrijk. Brussel heeft meer gemeen met Amsterdam of Barcelona, dan met een dorp in Vlaanderen of Wallonië.'

'Geleidelijk aan zie je trouwens

'Ik heb het gevoel dat er steeds minder mensen zijn die nog iets begrijpen van Brussel.' © Ivan Put

de demografische evolutie die Brussel doormaakt ook in Antwerpen of Gent. Ze begint zelfs door te sijpelen in de binnensteden van middelgrote steden als Mechelen. Dit boek gaat echter niet alleen over Brussel. Het gaat ook over de voor- en nadelen van leven in een stad.'

U toont zich geen onvoorwaardelijke fan van de multiculturaliteit.

'Ik geef aan dat ik een koele minnaar ben van de multiculturaliteit. Het is niet allemaal fantastisch, maar het is ook geen hel.'

Is dat niet een beetje warm en koud tegelijk blazen?

'Ja. Maar dat is nu eenmaal de stad. De stad is warm en koud. Het zou niet zo moeilijk zijn om een doemboek te schrijven en alle mogelijke rampen die met Brussel kunnen gebeuren. Zo'n angst-aanjagende pamflet in de stijl van de verkiezingscampagnes van Vlaams Belang zou ongetwijfeld goed verkopen. Ik had ook een boek kunnen schrijven over hoe aangenaam het is om de hier de interculturele samenleving te organiseren. Maar dan zou ik Bert Aniaux heten.'

Wat is de band tussen het politieke en het persoonlijke deel van het boek.

'Bastaard is niet een louter politiek boek. Ik ben daar bewust niet te gedetailleerd op ingegaan. Er zullen in de aanloop naar de verkiezingen nog genoeg politieke programma's en traktaten gepubliceerd worden. Ik heb ook een semiliterair boek willen schrijven. Voor een stuk omdat ik de drang voelde dat te doen. Maar tegelijk hoop ik op die manier mensen te bereiken die ik anders niet bereik. Ik heb het gevoel dat er steeds minder mensen zijn die nog iets begrijpen van Brussel of van het belang van Brussel voor de rest van het land.'

Het is een optimistische bood-

Meer dan een ode aan Brussel

BRUSSEL | Het minste wat je over Sven Gatz kan zeggen, is dat hij de platgetreden paden probeert te verlaten. De Open VLD-fractieleider in het Vlaams Parlement heeft al een aantal politieke boeken op zijn actief, maar met Bastaard slaat hij resoluut een nieuwe richting in. Volgens de auteur houdt Brussel uitleggen aan de rest van de wereld het midden tussen dansen op een slappe koord en missionarissenwerk. Zijn oplossing is het koppelen van een politiek en persoonlijk verhaal. In elk hoofdstuk worden politieke standpunten en analyses verweven met een grote dosis familiegeschiedenis of eigen ervaring. Het resultaat is een intrigerende mix die niet toevallig ook in het Frans is uitgegeven (Le 'bastaard' bruxellois).

De liberaal houdt van Brussel en steekt dat niet onder stoelen of banken. Tegelijk durft hij de vinger op de wonde te leggen. Bastaard is niet alleen een ode aan zijn stad, maar een heldere — zij het liefdevolle — analyse door een scherp waarnemer. Al is het jammer dat een thema als veiligheid in het boek niet wordt aangekaart.

De auteur legde naar eigen zeggen de lat hoog bij het schrijven. Zijn betrachting was een vervolg te maken op 'Arm Brussel' van Geert Van Istendael. De combinatie tussen de politieke en persoonlijke verhalen is niet altijd even evident. Maar Gatz is er wel in geslaagd de lezer mee te zuigen in het verhaal van een stad op een keerpunt.

Sven Gatz, Bastaard - Het verhaal van een Brusselaar, uitg. Meulenhof/Manteau, 224 blz., 19,95 euro

schap geworden.

'Met pessimisme kom je er niet. Maar ik denk niet dat ik een vertekend beeld van de stad heb geschetst of een geforceerd hoera-beeld. Ik heb gewoon de lezer proberen een beeld te schetsen van hoe het hier werkt en niet werkt. Dat was mijn eerste bekommernis. Als daar een optimistische klank in schuilt, heeft dat waarschijnlijk eerder met mijn karakter te maken dan met de stad op zich.'

'Iemand heeft ooit gezegd dat mijn enige geloof het geloof in de stad was en dat klopt. Finaal komt het altijd goed met de stad.'